

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Revistă politică.

Sibiu, 28 Februarie n.

Vineri s'a ținut consiliu de miniștri în Budapesta. A rezolvat mai multe afaceri curente, iar eri, Duminecă, prim-ministrul nostru, contele Khuen-Héderváry, a plecat la Viena, unde astăzi ori mâine va fi primit în audiență din partea Maiestății Sale, și va lua parte astăzi și la consultările ce au să le țină ambii miniștri președinți, din Austria și Ungaria, cu miniștrii comuni ai monarhiei, în chestia convenției cu România. La consultările acestea iau parte de altcui și miniștrii de resort.

În audiența pe care o va avea la palat, domnul Héderváry va face raport Maiestății Sale despre situațiunea politică din Ungaria, mai ales despre înființarea și organizarea noului partid guvernamental, — partidul *național al muncii*, — în care să înscriu mereu membri cu sulele, de prin toate părțile țării, și va propune Maiestății Sale spre numire mai vre-o câțiva comiți supremi, asupra persoanelor cărora consiliul de miniștri a căzut de acord în ședința de Vineri.

Tot în audiența pe care o va avea astăzi ori mâine la palat domnul ministru-preșident, se va face o schimbare în actualul cabinet, de interes deosebit și pentru noi, anume: se va propune numirea contelui *Zichy János*, consilier intim al Maiestății Sale, de ministru de culte și instrucțiune publică, înlocuindu-l pe actualul interimar *Szekely*, care rămâne numai ministru de justiție. Autografele preînalte, referitoare la numirea noului titular dela culte și instrucțiune publică, și la desăvârșirea ministrului interim de acuma dela acest resort, vor fi publicate în numărul de Mercuri al monitorului oficial, iar jurământul de fidelitate noul ministru de culte și instrucțiune publică îl va pune pe la finea săptămânii, Vineri, ori Sâmbăta.

bătă, astfel, că la începutul săptămânii viitoare va putea primi conducerea faptică a ministerului în fruntea căruia va fi pus.

Despre noul nostru ministru de culte se spun numai vorbe bune. El om deștept, iubitor de lege, adevăr și dreptate. Avem motiv deci să ne bucurăm și noi de venirea sa în fruntea ministerului de culte și instrucțiune publică, cu care avem multe și strânse legături, din partea căruia însă biserica noastră nu totdeauna în trecut a fost tratată după lege și dreptate, ori după echitate. Să sperăm deci, că acum va urma în privința aceasta o întoarcere spre bine, și se va rupe cu sistemul nefericit din trecut al instrucției populare, care voia să facă din școală cuib de — maghiarisare, în detrimentul instrucției și al culturii.

Partidul cel nou cuprinde teren pretutindenea în țară, și după numirea și instalarea noilor comiți supremi se va face organizarea sistematică a partidului în toate cercurile electorale, astfel, ca partidul să poată lua lupta pretutindenea cu opoziția lui Kossuth și a lui Justh, cari vor mai avea să se bată pe unele locuri și ei între ei, nu numai cu partidul guvernului.

După unele știri, eșite din cercuri guvernamentale, alegerile cele noi se vor face în Maiu, ori la începutul lui Iunie, astfel, ca pe la finea lui Iunie dieta nouă să se poată întruni. Alții însă vreau să știe, ca deja în Aprilie vor fi chemați alegătorii la urnă, pentru că să trimită deputați noi la dietă. Pentru alegători, ar fi firește mai bine, dacă s'ar face alegerile atunci, când ei au mai puțin de lucru cu economia câmpului, dat fiind, că greul alegătorilor la noi îl dau agronomii, și probabil, că guvernul va ține cont de împrejurarea aceasta. Dacă însă acuma încă nu se știe pozitiv, când se vor face alegerile, un lucru se știe totuși, anume: că ele vor fi conduse de dl *Jeszenszky Sándor*, vestitul procuror de odinioară din Cluj, de pe vremea procesului Replicei și al Memorandului, care a fost numit secretar de stat pe lângă ministrul-preșident, și care a condus alegerile și pe vremea guvernului presidat de baronul Bánffy, când a fost redus partidul dlui Kossuth numai la vre-o 50 de deputați. Dacă și de astădată le va conduce cu asemenea istețime și noroc, ori să zicem, cu asemenea mijloace, apoi să va putea spune despre mulți dintre deputații de acuma, că au fost și nu mai sunt!

Aceasta e astăzi situația în politica internă a țării noastre.

Constituția Bosniei.

Am fost înregistrat faptul, că Duminecă, în 20 Februarie n., s'a făcut publicarea solemnă și proclamarea constituției în Bosnia și Herțegovina, țările încorporate acum la monarhia noastră. Actul însemnat a fost săvârșit prin generalul de infanterie *Varesanin*, șeful guvernului provincial din Serejevo, care după o scurtă introducere a dat citire autografului preînalt, prin care se face promulgarea legilor fundamentale pentru guvernarea de sine a acestor două țări, apoi a dispus să fie eșpus și cuprinsul acestor legi, cari se refer la autonomia provinciilor încorporate, la alegerile pentru parlament, la drepturile prezidentului dietei provinciale (regulamentul de casă), la dreptul de asociere și întrunire și în urmă la cercul de activitate a consiliilor județene.

După ce a fost comunicat cuprinsul tuturor acestor legi alesului public întrunit în sala mare a palatului guvernial din Serejevo, guvernorul *Varesanin* a adresat celor prezenți următoarele cuvinte:

„Acestea sunt instituțiile, pe cari bunătațea și grația înălțatului nostru domnitor le-a dat poporațiunii din Bosnia și Herțegovina, și cari dau în plină măsură posibilitatea, ca toți să poată munci cu succes spre binele și gloria patriei iubite, ca să creeze și să se desvâltoace aceste provincii, sub sceul marelui domnitor, în fața tronului căruia astăzi toți ne plecăm genunchii cu adâncă supunere și cu nemărginită iubire de supuși.”

Afară miliția a dat onorurile și salvele militare prescrise la astfel de solenne ocazii, și ceremonia inaugurării consti-

tutiei în Bosnia și Herțegovina s'a terminat cu o însuflețită aclamare a Maiestății Sale, Impăratul și Regele Francisc Iosif I.

Marți apoi, în 22 Februarie n., organele oficiale din Viena, Budapesta și Serejevo, au publicat textul celor cinci legi referitoare la autonomia provinciilor încorporate, Bosnia și Herțegovina, pe cari Maiestatea Sa le-a subscris în 17 Februarie n. 1910.

Legea despre constituția Bosniei și Herțegovinei e pe scurt următoarea:

Bosnia și Herțegovina formează teritoriul administrativ cu totul independent, supus însă controlului și supravegherii ministerului comun austro-ungar.

Administrarea acestor provincii și executarea legilor o face guvernul țării, care își are reședința în Serejevo.

Organizația rămâne și pentru mai departe cea de acum, și eventuale schimbări se pot face numai cu aprobarea celor două guverne, din Austria și Ungaria. Trupele din Bosnia și Herțegovina fac parte din armata monarhiei austro-ungare.

În fața legii toți cetățenii acestor provincii sunt egali, au dreptul de a se muta unde vreau, și stau sub sceul libertății personale. E garantată apoi independența judecătorească, libertatea religioasă și a conștiinței, exercitarea drepturilor cetățenești și politice fără considerare la confesiune, libertatea conservării limbii și a caracterului național, și dreptul de a-și esprima fiecare liber părerea. Se sistează prin urmare cenzura preventivă, și se casesează dreptul de a putea opri autoritățile administrative expedarea tipăriturilor prin poștă. Se garantează în urmă libertatea instrucției și a câștigării științei, dreptul de petiționare și întrunire, și dreptul de proprietate.

Conducerea provinciilor numite se face prin dieta provincială, compusă din 72 deputați aleși și 20 viriliști. Între viriliști vor fi: capii bisericii catolice și ortodoxe, șeful bisericii mohamedane, rabii din Serejevo, președintele tribunalului suprem, președintele camerei advocatiale și al celei de comerț, apoi primarul din Serejevo.

Pentru aducerea de hotărâri valide se cere prezența a mai mult ca jumătate din numărul membrilor dietei. În chestii religioase însă prezența a cel puțin 4/5 din numărul membrilor dietei, și o majoritate de 2/3 din cei prezenți.

Cercul de activitate a dietei din Bosnia se estinde numai asupra chestiilor de interes intern, cari privesc Bosnia și Herțegovina. Chestiile militare de es. nu cad în competența dietei, și nici cele vamale-

lariu și Dr. Rațiu) la o conferință mai îngustă, consultându-se despre cauzele Românilor, ca se formuleze dorințele mai de frunte, pe cari în forma unui memorandum să le subțearnă ministrului președinte, acesta declarându-se gata a complana diferențele.

Inițiativa ministrului preșident pentru descurcarea cauzelor naționale ale Românilor din Transilvania a deșteptat mare bucurie în inima mitropolitului *Vancea*. Indată a scris mitropolitului *Saguna*, că cauza Românilor s'a întors spre bine și că a ajuns timpul de a profita de ocaziune pentru vindecarea gravaminelor române. A poftit deci pe *Saguna* să nu pregete a se înfățișa la conferința mai îngustă în Blaj, pe ziua de 29 Iunie. *Saguna* a rămas însă rezervat. Nu s'a încrezut speranțelor sanvinice ale arhiepiscopului *Vancea*, nou în arena politică. Procesul verbal particular și întreagă pășirea care a avut loc între *Vancea* și ministrul preșident, nu i-a fost la gust, și de aceea i-a trimis acel răspuns, că deoarece starea sănătății nu-i permite a se înfățișa la conferința mai îngustă din 29 Iunie în Blaj, probabil va delega pe *Poper* de reprezentant al său. Iar Barțiu, Măcelariu și Dr. Rațiu, acești pasiviști renumiți, au promis că se vor prezenta în persoană.

Conferința mai îngustă din 29 Iunie s'a ținut, dar mitropolitul din Sibiu,

FOIȘOARĂ.

Din trecut.

Încercări de împăcare.

(Fine.)

C.) Cu respect la instrucțiunea publică:

8). Manuarea și conducerea liberă autonomă și independentă de organele statului a școalelor elementare și primare (normale), pe baza confesionalismului.

9). Aplicarea bărbatilor de naționalitate română la universitatea din Cluj în număr paritetic.

Decretarea limbii române de limbă paritetică cu privire la propunerea studiilor și științelor la aceeași universitate.

11). Înființarea mai multor institute publice pentru Români, cu limba română de propunere, și anume, câteva gimnazii complete, unele școale reale, atât superioare, cât și inferioare, școale agronomice, dintre cari una se fie împreună cu o școală de silvicultură, și cu institut pentru științele montanistice, în unul din ținuturile acomodate spre acest scop.

12). Subvențiuni din tesaurul statului spre ajutorarea școalelor populare scăpătate.

Acestea sunt punctele de mănecare, și respective condițiunile, despre cari credem noi, că se pot lua ca basă a împăcării spiritelor și a unei reconciliațiuni durătoare. De altminterea rămâne cu totul la înțelepciunea înaltului regim, ca despre opiniunile noastre individuale se și câștige convingere deplină prin convocarea unui congres național din tot cuprinsul Transilvaniei, care se fie compus așa, încât să se poată zice cu tot dreptul, că este expresiunea voinței naționale.

Acest mod de informațiune esactă despre dorințele și aspirațiunile noastre ni-se pare cu atât mai corect, cu cât l'am văzut aplicat de către regimul Maiestății Sale cu bun succes de repetite ori, la alte ocazii, și în alte timpuri. Pentru că dacă la bărbatii cei maturi ai națiunii noastre nu le-a lipsit niciodată iubirea către națiunea lor, tocmai așa nu a lipsit nioi sincera voință de a se conforma cerințelor mai înalte ale statului și a îndeplini fără esitare marile obligamente pe cari le avem toți către aceiași.

Blaj în 3 Iulie 1872. (Urmează subscrierile)*).

Opinia publică română nu a primit în mod prea favorabil memorandumul acesta

*) Din ziarul „Albina”, 1874 Nr. 59.

al fruntașilor poporului român din Ardeal, întâiu, pentru că vedea în el o abatere însemnată dela politica inaugurată la 1848 din partea națiunei române din Ardeal, al doilea, pentru că prim-ministrul contele *Lonyay* nu era omul în care să se poată încrede Românii din Ardeal.

Despre felul cum a fost pusă la cale redactarea acestui proiect de împăcare, s'au dat din Blaj, în numărul 85 al „Gazetei Transilvaniei” din anul 1872, următoarele lămuriri esacte și autentice, compuse după informațiuni primite dela însuși mitropolitul *Vancea*. În reasumat cuprinsul lămuririlor e următorul:

„...Pecând comitetul român național, cel esmis de conferința din Sibiu, și-a început corespondențele cu mitropolitii români și cu alți bărbati conducători, pentru convocarea unui congres, atunci *Vancea*, arhiepiscopul din Blaj, a primit o depeșă dela ministrul-președinte, care călătorea spre Cluj, în care se ruga, ca pentru cauze politice se vină la Cluj. Mitropolitul a urmat îndată. Întâlninduse cu *Lonyay*, multe a vorbit despre cauza română națională și despre alegerile ce stau la prag, și așa se vede, că contele *Lonyay* a aflat îndreptățite dorințele Românilor, fiindcă a făcut mitropolitului propunerea, ca înconfelegere cu mitropolitul din Sibiu, baronul *Saguna*, se convoace pe cei trei cunoscuți bărbati pasiviști (Barțiu, Măce-

comerciale. Dieta e îndreptăţită însă să aleagă din sânul ei un consiliu al ţării, compus din 9 membri, care poate să facă în astfel de chestii propuneri motivate celor două guverne, din Austria şi Ungaria. În cele interne dieta are însă drept legiuitor desăvârşit. Poate să aducă legi valabile cu privire la judecătoriile civile şi penale, la judecătoria poliţială, la dreptul de asociare şi întrunire, la chestiile religioase şi de instrucţie publică, etc.

Orice proiect de lege prezentat dietei din Bosnia trebuie însă să primească întâi aprobarea guvernului din Austria şi Ungaria, iar după votare să primească sancţionarea prealabilă, cu învoirea ambelor guverne ale monarhiei.

Alegerile pentru dietă se fac după curii. Sunt trei curii (eclegii), şi anume: curia marilor proprietari, cari aleg 18 deputaţi şi la care aparţin toţi proprietarii de pământ, cari plătesc cel puţin 140 coroane dare de pământ la an, apoi curia locuitorilor dela oraşe, cari aleg 20 de deputaţi, şi curia locuitorilor dela sate, cari aleg 34 de deputaţi. Pentru aceştia din urmă votul e universal şi direct. Se cere numai împlinirea anului al 24-lea de etate şi dovedirea, că e independent şi se află de cel puţin un an pe teritoriul Bosniei ori al Hercegovinei, celce vrea să fie trecut între alegători.

Alegerile au să se facă astfel, ca din cei aleşi de curia primă 4 să aparţină bisericii catolice, 6 legii mohamedane şi 8 bisericii ortodoxe sârbeşti, iar din cei aleşi de curia a doua şi a treia să fie catolici 12 muzulmani 18, ortodoci 23, şi unul să fie luat dintre Evrei. Va să zică, în dietă vor fi reprezentate confesiunile, în proporţia forţelor lor numerice.

Preoţii tuturor confesiunilor aparţin curiei prime, asemenea şi absolvenţii de vre o şcoală superioară, apoi funcţionarii şi pensionarii. Votarea la curia primă şi a doua e secretă, la curia a treia e nominală.

Regulamentul de casă, publicat acum, e numai provizoriu, până-şi va compune dieta însaşi un regulament, dar e foarte aspru, şi face obstrucţia imposibilă. Tot provisorie e şi legea despre dreptul de asociare şi întrunire, cum şi legea despre consiliile judeţene, pe cari dieta probabil le va schimba cu altele.

Scrisori din Roma.

Roma, 18 Ianuarie.

Amintind de biserică nu pot trece fără să mă opresc câteva momente la una din cele mai frumoase, pe cari le posedă Roma: e biserica Gesù a Iesuiţilor. S'a zidit între anii 1568—75, pe o prelungire destul de strâmtă azi, ce se formează din Via Nazionale în furişarea de şerpe a străzii Via del Plebisito, la ordinul şi iniţiativa cardinalului Al. Farnese.

Prin pompă, prin strălucirea internă, prin bogăţia decorurilor, prin o iluminare splendidă, îţi lasă o impresie durabilă şi estetică. E una din acele clădiri monumentale, cari nu numai împodobesc, ci re-formează un stil complet; prin ea se pune beză unei epoci nouă de arhitectură religioasă catolică. Pe boltă deasupra o puternică alegorie a numelui Isus, de o dimensiune neobişnuită, a pictorului Baciccio, imprumută părţi interioare a bisericii seninătate divină, pe care o augmentează cupola încăpătoare zăgăvită de

şi respective suplentul său a lipsit. Şaguna, în butul promisiunii sale, n'a fost reprezentat acolo. Cei patru bărbaţi consultanţi au scărmanat lucrul în sus şi în jos, au desbătut şi deliberat cauzele române, şi statoririle făcute, chestiunile mai importante ale poporului român, precum: autonomia Ardealului, paritatea limbei române şi alte asemenea postulate, le-au înşirat într'un memorandum, pe care îndată l-au subţernut ministrului president, unde până astăzi se află.

Târziu după aceasta, Şaguna, ca şi cum nu s'ar fi întâmplat nimica, trimite o hârtie către Vancea pentru convocarea unui congres naţional. Dar Vancea fi răspunde, că mişcarea în acea parte (direcţie) nu este posibilă, după negociaţiunile încheiate cu ministrul-president sau în calea convocării congresului. Trebuie deci să se aştepte răspunsul ministrului-president la memorandumul ce i s'a prezentat...

Răspunsul însă nu a mai venit dela ministrul-president Lonyay, care nu peste mult a trebuit să cedeze locul altuia, şi astfel intenţiunile sale, de altcum nu destul de sincere şi de serioase, cu privire la împăcarea cu Românii din Ardeal, au rămas nerealisate, iar Românii din Ardeal au câştigat o nouă experienţă şi o nouă convingere, că nu pot şi nu au să se încreadă în nime.

acelaşi artist ca una din cele mai de samă lucrări în stil baroc se înţelege în felul ei. Păreţii sunt foarte valoroşi, fiind acoperiţi din toate părţile cu marmoră preţioasă, de culoare vişinie închisă. Altarul principal, la stânga căruia e înmormântat vestitul cardinal Bellarmin, se propteşte pe patru colonade puternice de Giallo antico. La stânga la altarul din nava bisericii, e înmormântat întemeietorul ordinului Iesuiţilor, sfântul Ignăţiu de Loyola, canonizat de catolici; întreaga operă e o splendidă sintetizare a simţământului de pietate ce se poate manifesta pentru un bărbat providenţial, o lucrare de artă, de cari se văd mai puţine. Colonadele înalte sunt de lapislazuli şi bronz aurit, iar în mijlocul lor de un alb ce se perde lin, străluce mulcom statua încrustată de argint a sfântului; deasupra pe arhitrav sunt aşezate două statui, peste cari duhul sfânt în chip de porumb întinde pe nesimţite un buchet de raze de aur: Dumnezeu Tatăl şi Cristos lucrate în marmoră albă ce orbeşte. Între ele dintr'o singură bucată de lapislazuli vântă ce se abate aproape în negru, poate cea mai mare din câte se cunosc, prinde loc globul pământului. Sub altar, peste comoara căruia oad raze uşoare, prefăcute în sulţi de lumină ce lovesc globul urias de lapislazuli şi se frâng după aceea pe lângă pilastrii de bronz strălucitor de o culoare verde întunecat, într'un scriu de bronz aurit, odihnesc osemintele lui Ignăţiu de Loyola. La dreapta şi la stânga stau două sugestive grupe de marmoră: religia creştină şi din faţa ei se retrag îngrozii ereticii, apoi credinţa cu potirul şi hostia. Faţă'n faţă, la dreapta navei, e altarul lui F. Xaverius, celebrul misionar din orient. Aproape sub o boltă întunecoasă ce se răneşte cu lumini roşii de făclii, icoana Madonnei făcătoare de minuni priveşte blând, cu duioşie nespusă la acei, cari trudiţi vin şi închină unii o mână de ceară, alţii inimi frânte şi câte şi mai câte obiecte de acestea. Mă ougetam la suferinţele omenirii şi zăriam pe Mântuitorul nostru vindecând durerile şi boalele, cu un cuvânt, cu o privire. Cât era în stare să facă puterea credinţii Azi neorodina e mare, dar Maica Domnului le primeşte toate bucurii şi dăruieşte din inima i curată de fecioară credinţii neclintite — mângâiere şi tămăduirea durerilor.

În postul sf. Paşti aici se predică escelent de cei mai buni cuvântători şi nu arareori mulţimea se cutremură sub greutatea cuvintelor pătrunzătoare ale evangheliei tălmăcite profund în avântul gândirii. Nu se poate trece cu vederea faptul, că totdeauna tradiţii mari însoţesc cele spuse. Nu cred să se afle om cult, care a cettit o istorie bisericească şi să nu se umple de admiraţie la rostirea numelor unui L. Ricci şi F. Xaverius. Acestia n'au crutat nimio din zel pentru propoveduirea evangheliei. Din India până la Iaponia prin o muncă supraomenească de câteva decenii, răspândesc, asemănându-se marilor apostoli, credinţa; e o minune întreagă activitatea lor. Astăzi ordul Iesuiţilor nu există sau numai în parte, dar e stăpân pe o amintire glorioasă.

Când ieşi din biserică afară după predica părintelui Turochi, un escelent predicator, Roma, cu toată măreţia ei profană pare că se retrage undeva departe într'un singur colţişor întunecos al minţii...

I. Broşu.

În privinţa aceasta ziarul „Albina” din Budapesta soria în numărul 59 din anul 1874, când a publicat memorandumul, următoarele:

„Noi... dela începutul anului 1872, până în Iulie şi August al aceluiaşi an, mereu am avisat şi am arătat prin date pozitive, că dl M. Lonyay faţă de popoare urmăreşte o politică de şalatan, de păcăleală. Memorandumul pe care-l publicăm, dovedeşte în mod eclatant, că chiar cea mai bună inteligenţă a noastră din Ardeal, mai multă aplecare şi simţ de încredere a avut pentru vorbele goale ale unui străin, decât pentru vocea inimei, experienţei, datelor şi argumentelor unui frate al lor, cu trup cu suflet devotat cauzei lor. Pentru că, deşi memorandumul nu cuprinde gravele concesii şi promisiuni ce s'au fost răspândit despre cuprinsul său, nu cuprinde decât argumentele şi postulatele comune naţionale, — totuşi în fiinţa sa este un document prea eclatant de o orăbă rădăcine şi amăgire, şi nici nu poate avea pentru viitor altă valoare, decât a servi ca exemplu viu, cum ne păcălesc violenţii de domni mari, chiar pe cei mai ilustri bărbaţi ai noştri, când aceştia nu sunt destul de păştiţi şi destul de precauţi...”

Fapt e, că memorandumul a rămas, poate că cetit, poate că necetit, în busunarele iniţiatorului acţiunii de împăcluire, ale prim-ministrului Lonyay Menyhart, care în curând a căzut dela putere, şi cu el a

Declaraţiune.

În toate ziarele româneşti, dela noi şi din România, a apărut un comunicat „oficios” despre concludul adus de comitetul naţional român în şedinţa plenară din 20 Febr. a. c. În acest conclud între altele se face amintire şi despre „conturbarea solidarităţii prin acţiunea arivistă a unor indivizi”, apoi despre „tratative clandestine (?) cu persoane politice străine de organizarea noastră”, a căror activitate comitetul o condamnă.

Deşi „indivizii” stigmatizaţi astfel, nu sunt numiţi cu numele, totuşi înţelegând, că se face aluziune la acţiunea mea, încipută înainte cu trei ani, codificată în opul „Diagnoza” şi continuată în mod consecvent, franc şi loial şi în timpul din urmă: pentru a împedea neînţelegeri penibile în contul reputaţiunii mele politice, mă simt dator a declara (cu provocare la scrisoarea mea publicată în acest ziar, precum şi în „Tribuna”), că expectările de sus ale onor. comitet al partidului naţional nu se pot referi la persoana şi activitatea mea, şi nu o pot atinge, de oarece atitudinea mea de loc nu poate da ansă la astfel de expectări, ceea ce am demonstrat şi în ziarul „Reichspost”, care în numărul din 23 Febr. mi-a publicat declaraţiunile următoare:

„Nu e adevărat, că aş fi compus şi înaintat guvernului unguresc un memorandum.

În urma provocării primite dela unii politicieni maghiari, cu cari stau în raporturi de prietenie, le-am comunicat însă acestora, în scris, părerile mele, dar actul acesta e de natură informativă şi n'a fost compus pe seama guvernului, nici n'a fost înaintat niciodată guvernului.

Cuprinsul acestui act informativ corespunde în parte datelor publicate în ziarul „Reichspost”, dar în el se recomandă, pe lângă consultarea persoanelor conducătoare ale Românilor, încă şi consultarea reprezentanţilor partidului naţional român.

După ce între persoanele conducătoare se află şi aderentii pronunţaţi ai partidului naţional, cade dela sine presupunerea, că acţiunea mea informativă ar fi îndreptată în contra acestui partid.

În actul meu sunt înşirate în zecă puncte gravaminele urgente ale poporului român, a căror sanare eu am accentuat-o ca condiţie prealabilă pentru pacificarea dorită de toţi.”

Dacă onor. comitet ar fi avut cunoştinţă despre starea adevărată a lucrului: sunt convins că membrii acestui comitet, — ca bărbaţi serioşi, cu simţ de dreptate, s'ar fi ferit de o manifestaţiune atât de greşită şi precipitată, care mai mult poate periclită succesul dorit, decât stăruinţele mele pe deplin congruente cu interesele neamului.

Pentru orientarea publicului nostru mai află de lipsă a declara, că în urma situaţiunii schimbate am aflat de bine a-mi întrerupe activitatea politică şi a-mi sista încercările pentru formarea unei grupări deosebite de partid, pentru a încunjuia bănueli asemenea celor cuprinse în comunicatul comitetului naţional.

Budapesta, în 13/27 Febr. 1910.

Dr. E. Babeş.

NOUTĂŢI

Asociaţiunea din Arad pentru cultura poporului român îşi ţine adunarea generală în 3 şi 4 Martie n. în Arad, sub presidenţia Preasfinţitului Domn Ioan I. Papp, Episcopul Aradului şi presidentul Asociaţiunii.

Din Petersburg se anunţă, că regele Ferdinand al Bulgariei şi regina E. leonora au sosit în Tarscoeslo şi au fost primiţi în mod festiv. Ţarul a salutat pe suveranii bulgari.

† Eugeniu Carada. Marele fruntaş al partidului naţional-liberal din România şi nedespărţitul amic şi sfătuitor al nemuritoriului Ioan C. Brătianu, conducătorul „Băncii Naţionale” din Bucureşti, Eugeniu Carada, a decedat Sâmbătă sara în Bucureşti, după lungi suferinţe, în etate de 74 ani. Rămăşiţele sale pământeşti vor fi transportate astăzi la Craiova şi acolo vor fi înmormântate mâine, Marţi, conform dorinţei decedatului, care a cerut să fie înmormântat „lângă mamă-sa”. Doliul e general în România pentru pierderea acestui mare bărbat. În veci amintirea lui!

Dela comitat. În 14 Martie n. se face alegere de câte un membru în congregaţia comitatului Sibiiu, în cercul electoral prim al oraşului Sebeşul-săsesc şi în cercul electoral Nochrich. Alegerea se începe dimineaţa la orele 9 şi se termină d. a. la orele 4. Amănuntele se pot afla din publicaţiunea eşişată la toate primăriile comunelor interesate.

Caz de moarte. Din Budapesta se vesteşte înecarea din viaţă a fostului director suprem scolar în despărţământul Sibiului, Iosif Elicher, întâmplată Joi în 24 Febr., în etate de 67 de ani. Răposatul, în timpul de 24 de ani, cât şi-a ocupat funcţiunea, cercetând în fiecare an şi gimnaziile noastre, s'a dovedit om cu mult tact şi foarte aman. Moartea sa e regretată de toţi câţi l-au cunoscut.

Pardoseală. Terminându-se lucrările de canalizare în oraşul nostru, e nădejde că în anul acesta se vor începe şi, în parte cel puţin, se vor sfârşi şi lucrările de pardosire ale stradelor sibiene, care în multe locuri nu sunt tocmai plăcute la umblat.

Militare. Depărţându-se la 1 Martie din Sibiiu regimentul de infanterie nr. 2 va fi înlocuit de două batalioane ale regimentului de inf. nr. 31 care cum se stie se reîntrează din părţile sibiene. La sosirea sa regimentul va fi primit în mod festiv la gară din partea magistratului din Sibiiu, conform unei hotărâri aduse în şedinţa ținută în zilele din urmă.

Religia cea mai adevărată este aceea moştenită de la părinţi, trecând cineva la o altă credinţă este un rătăcit care trebuie îndreptat.

„Şi ne eartă nouă greşalele noastre, precum ertăm şi noi greşirilor noştri”, — zice rugăciunea de toate zilele. Dacă ar asculta Dumnezeu aceasta, atunci am fi înglodaţi în păcate.

Cea mai fidelă icoană a omului sunt faptele lui.

Cine se razimă pe umbra sa, cade; așa pățește și cel ce se încrede în viața aceasta.

Lăudându-se cineva pe sine, greșește; faptele lui trebuie să-l laude.

Befia, crima și hoția sunt rudeni de aproape.

Având cineva în vedere numai hrana sa trupească, întotdeauna este flămând sufletește.

A intra în contradicții cu cineva care nu pricepe o chestie, este ca și când ai vorbi în vânt.

El. Măg.

dispărut și intenţiunea de a face pace cu Românii din Ardeal, intenţiune, care poate, cum s'a spus, din capul locului nu era serioasă şi nici sinceră. Încercarea de împăcare a rămas şi de astădată neizbutită.

Gânduri răzleţe.

Ce asemănare este între un transfug şi o reptilă? Reptila se târăşte din natură, ear transfugul după împrejurări.

Urmând cineva îndemnul trupului, de multeori apucă căi rătăcite.

Cu lupii să urli, cu câinii să latră, ear cu oamenii violenţi trebuie să te porţi după împrejurări.

Omul când dă de câştig, bea de bucurie, când dă de năcaz, bea de supărare, așa că în toate împrejurările el trebuie să aibă această otrăvă sub formă de alinare.

Oare n'ar putea folosi timpul pentru alte scopuri mai bune?

Cel mai periculos om al societăţii este egoistul. Acesta nu vede altă persoană în jurul său decât numai pe sine, şi nu se abate dela nici o nelegiuire când este vorba de persoana lui.

Concertul Lucia Cosma. Luni, 7 Martie st. n. la 8 ore seara va avea loc în sala dela Gesellschaftshaus concertul *Lucia Cosma* cu binevoitorul concurs al dlui *Liviu Tempa*, director de muzică, în favoarea școlii de industrie susținută de Reuniunea femeilor române din Sibiu. Programul e următorul: 1. a) Mozart: Arie aus „Il re pastore“. b) B-mberg: Chant hindou. 2. Donizetti: Wahnsinnsarie aus „Lucia di Lammermoor“. 3. a) Brahms: Immer leiser wird mein Schlummer. b) Schubert: Heiden-Rölein. c) Bock: Im Sommer. d) Strauss: Ständchen. e) Strauss: Heimliche Aufforderung. 4. a) Schumann: Novelette, D-moll, op. 21, nr. 1. b) Schumann: Aufschwung, op. 12, nr. 2. 5. a) Brediceanu: Floare fui, floare trecui. b) Brediceanu: S'a dus cuoul de p'alcu. c) Dima: Mândruță de demult. 6. Dell'Acqua: Chanson provercale. Prețul locurilor: Loge 10 cor., hotel de orchestră 3 cor., stal 2 cor., loc de stat 1 cor., bilet de studenți 60 fl. Bilete se capătă începând de Marți la librăria Georg Meyer și seara la cassa. Deschiderea cassei la 7 ore seara. Inceputul la 8 ore seara.

Colonia de copii din Ocna-Sibiu. În toți anii reuniunea igienică din Sibiu și în acest an va trimite copii în mod gratuit în această colonie. Cei ce doresc să reflecteze la acest favor și să înainteze de cu vreme cererile lor. Se primesc copii dela 6 până la 12 ani. Copii, cari au ghinduri, dureri de ochi, surgeri de urechi, cu un cuvânt copii cu inclinații spre scrofuloză, se îndreaptă foarte mult sub influența apei sărate din lacurile Ocnei, ajutate de hrana și îngrijirea bună ce li se dă în colonie.

Flotă bulgară. Ziarul „Vecerna Posta“ din Sofia aduce știrea importantă, că din prilejul vizitei regale dela Petersburg, țarul va dăruia Bulgariei o mică flotă pentru Marea neagră, și anume: „Oceacov“, „Kagul“, „Paniat“ și „Merour“, patru întruicătoare de clasa întâi, sistemul cel mai nou, afară de aceasta 4 contra torpilare de câte 400 tone, și 2 submarine. Echipagiile vor fi formate la Sebastopol din soldați și ofițeri bulgari, cari au studiat în Rusia. Valoarea acestui dar al țarului face cam 80 de milioane de ruble. Dacă știrea ziarului bulgar e adevărată, România asemenea va trebui să se îngrijască de marina sa militară, ca să nu rămână inferioară Bulgariei.

Roosevelt în Europa. Expedițiile Roosevelt a terminat expediția sa de vânat în Africa. Însoțit de fiul său va călători la Cairo, apoi la Neapole, unde este așteptat de soția sa. Din Italia va trece la Viena, Budapesta, Paris, Brusella, Cristiania, Berlin, Londra. În 18 Mai va ține în Oxford o conferință asupra călătoriei sale africane.

Sondare. Cea mai adâncă sondare s'a făcut de unțzi la Czuchow, în Silezia de sus, și adică până 2240 metri adâncime. Un profesor dela universitatea din Breslau cu prilejul acesta a măsurat temperatura la diferite adâncimi, și a constatat: 26 grade C. la 500 metri, 40 grade la 1000 m., 68 grade la 1500 m. și 84 grade la 2240 metri.

Nou tren accelerat. Pe linia Budapesta Predeal fiind de obicei o mare aglomerație de călători, se va introduce cu 1 Mai un nou tren accelerat, care va pleca din capitală la 10 ore înainte d'ameezi, și care sosește în Cluj seara la 8 ore. Acceleratul, care pornește din Oradea mare la amezzi, va sosi în Budapesta la 5 după amezzi. Tot dela 1 Mai n.

Monete romane. Cu prilejul unor săpături, pentru a pune temelia școlii de industrie în Laibach, s'a găsit un vas roman cu 47 de bucăți monete de aur și peste două chilograme de bani d'argint.

Dalai Lama, șeful religioz al Tibetanilor, cum se depeșează din Calcutta, a dispărut din cetatea sfântă Lhasa, și s'a refugiat în India de frica trupelor chineze, care nănteză omorând și jăfuind în partea locului.

Cel mai nou efect al razelor Röntgen. Profesorul Wilms dela universitatea din Basel a făcut experiențe ou razele Röntgen aplicate la tuberculoza osselor și a articulațiilor, precum și la tuberculoza gâtului, și a constatat că razele Röntgen produc o reacțiune în cazurile numite. Se crede prin urmare, că razele Röntgen vor putea avea mare rol în vindecarea tuberculozei.

Barbarie. În cel mai mare institut de alienați al Romei s'au petrecut lucruri ou adevărat barbare. Mai mulți îngrijitori, pentru motivul că administrația n'a voit să le urce lefurile, au pus în bucațele destinate bolnavilor o grămadă de cuie mititele. Bolnavii, gustând din bucate, s'au rănit grav la gură și la gât. În vasele, în care fierbeau supă, s'au găsit soareci, cloțani, insecte grețose, bucăți de postav, păr ș. a. Disordinea, din norocire, a fost descoperită curând, „grijitorii“ au mărturisit fapta, și au fost destituiți și arestați. Poporul era gata să le facă o justiție sumară, dacă poliția nu i-ar fi scutit.

Pricina Pelagrei? Comitetul pelagrei s'a întrunit zilele din urmă în Londra. Boala aceasta e foarte întinsă în Europa de miazăzi, — în România este bine cunoscută, — în Africa, în America de miazăzi până în Mexico și Antile. Înainte de veacul al 18-lea nu se cunoștea. Se bolnăvesc de pelagra mai ou seamă muncitorii sgricoli. Se crede, că pricina boalei ar fi microbii din porumbul (cucuruzul) stricat. Microbii aceștia însă nu s'au putut arăta. Pelagra s'a răspândit și în coloniile engleze; iar guvernul englez a dat însărcinare doctorului Sambon să cerceteze la fața locului. În urma cercetărilor sale, Sambon a ajuns la încheiere, că o musculiță din genul Simulium (întrudă ou musca dela Columbaci) bagă microbul în sângele oamenilor; tot așa enofelul, un fel de fânțar, dă microbul frigurilor. Acum se vor începe cercetări și experiențe mai mari spre a limpezi deplin chestiunea.

Orchestra de doctori. Capitala franceză va avea aceluși ou neobișnuită orchestra, în care toți membrii vor fi doctori în medicină. Parisul are între medicii săi cam 150 de doctori pasionați amatori de muzică. Trei dintr'ășii au făcut planul d'au organiza o bună orchestra; iar directorul dela opera parisiiană a ales 70 de pateri din cei 150 de medicii, cari se ocupă de muzică. Orchestra va fi compusă din toate instrumentele necesare, pentru a fi completă. În două luni se vor face pregătirile pentru a da primul mare concert al orchestrei doctorilor. Profilul băneș va fi întrebuințat pentru așezăminte umanitare.

La fondul „Victor și Eugenia Tordășianu“ pentru înzestrarea fetelor sărace, au mai dăruit: Nicolae Stoica, caserul II al Reun. sodalilor sibieni, din prilejul încheierii cursului de dans, 5 cor. Augustin Cheșan, paroh, Bobohalm, soția sa Ana n. Mareu și copiii lor Aurel și Victoria, 2 cor.; Eugen Imbăruș, paroh, Ohaba și soția sa Maria n. Moldovan, 1 cor. și Aurel Baci, candidat de avocat, 30 bani.

Coroane eterne. Doamna Eva Băieșan n. Tăndrău, preoteasă în Poiana Ampolului, dăruiește întru vecinica odihnă a sufletului mult regretatei și bunei protopopese Elisa Teculescu n. Comanescu (Alba-Iulia), anume fondului „Andrei baron de Șeguna“ pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor maseriașilor noștri, 3 cor.

La „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ au fost primiți următorii membri ordinari: Vasile Pop (originar din Cergăul mare), Ioan Săvan (originar din Sănacul de câmpie), sodali fauri; Ioan Pătruț (orig. din Cisanădie), sodal lăcătuș; Maria Roman (originară din Porumbacul sup.), Marita Pop (originară din Copăcel), Elisaveta Tatu (originară din Nucet), sodali eroitori de femei (la firma Petru Bota); Ioan Munteșan (orig. din Ruși), sodal hornar; Ioan Olteanu (orig. din Blăș), sodal pantofar; George Androne (orig. din Pianul inf), sodal rotar și Adam Babă (orig. din Romos), sodal pielar. Membri ajutatori au fost primiți dnii Dr. Stefan Laday, adv. și Dr. Nicolae Iltu, medic.

Teatru în Alba-Iulia. Inteligența română din Alba-Iulia invită la producțiunea teatrală urmată de dans, ce o va aranja Duminecă, la 6 Martie n. a. o. în sala redutei orășenești din loc. Venitul e destinat despărțământului local al „Fondului de teatru“. Inceputul la 8 ore sara. Se va juca: „Cinel-cinel“, comedie într'un act, de V. Alexandri și „Drumul de fer“, comedie într'un act, de V. Alexandri.

Petrecere în Cluj. Tinerimea universitară română din Cluj invită la petrecerea ou dans ce o va aranja în sala dela „Hotel Central“ (Nagy Gábor) la 10 Martie 1910 n. Inceputul la 8 ore seara. Intrarea de persoană 2 cor., de familie (până la 3 membri) 5 cor. Venitul curat este destinat pentru casina română din loc.

Concert. Reuniunea română de muzică aranjază Marți în 1 Martie st. n. în sala dela Gesellschaftshaus concertul său ordinar ou următorul program: 1. F. Thieriot: „La lacul Traun“ pentru cor dedame și solo de bariton (dl Oct. Murășan) cu acompaniarea de orchestra. 2. M. Meyer — Olbersleben: „Lorelei“ pentru solo de sopran (dna V. Triteanu) și orchestra. 3. N. W. Gade: „Crăiasa ielelor“ baladă pentru sopran solo (dna V. Triteanu) alt (dna M. Dr. Crișan) bariton solo (dl O. Murășan) cor și orchestra. Inceputul precis la 8 ore seara. Bilete se află dela 2—3 în casina română și seara la cassa! Membrii primesc bilete gratuite.

Un dialog. Soacra (cetind): „În vremea de demult babele vrăjitoare porneau noaptea pe câmpuri și dealuri“. Gine-rele (cu jumătate de gură): „Da, însă astăzi, durere, ele stau mai mult peacasă“.

Teatru german. Astăzi, Luni: Feenhände. Marți: Hinter dem Vorhang. Merouri: Freund Jack. Joi: Der Rastelbinder. Sâmbătă: Dollarprinzessin.

Economie.

Procurare favorabilă de articoli economici.

Punând în vedere membrilor noștri, că am prolongat termenul pentru înaintarea cererilor de împărțire a semintelor până la 22 Martie n., aducem totodată la cunoștința economilor noștri de pretutindenea, că subscrisul comitet este gata a mijloca pentru oricine i-se va adresa, procurarea articolilor economici amintiți mai jos, lângă cari însemnăm și prețul:

Sămânță de iarbă engleză, 1 kgr. 76 b.
Sămânță de iarbă franceză, 1 kgr. 1 o. 90 bani.

Sămânță de lăternă, 1 kgr. 2 cor. 32 bani.

Sămânță de trifoi roșu, 1 kgr. 1 cor. 90 bani.

Sămânță de napi „Mammuth“, roșii, mari, 1 kgr. 92 bani.

Sămânță de napi „Obendorf“, galbini, rotunzi, 1 kgr. 2 cor. 20 bani.

Sămânță de napi „Eckendorf“, roșii, 1 kgr. 2 cor. 30 bani.

Sămânță de ciapă „Zittau“, uriașe, galbină, 20 grame 30 bani.

Sămânță de ciapă „Braunschweig“, 20 gr. 24 bani.

Sămânță de ciapă „Rocoo“, 20 gr. 24 bani.

Sămânță de ciapă „Madeira“, 20 gr. 24 bani.

Sămânță de salată „Matador“, timpurie 20 gr. 24 bani.

Sămânță de salată de earnă „Nansen“, 20 gr. 24 bani.

Sămânță de pătrânel de toamnă, 20 gr. 16 bani.

Sămânță de pătrânel lung „Znai mer“, dulci, 20 gr. 16 bani.

Sămânță de morcovi de vară „Nantes“, 20 gr. 20 bani.

Sămânță de morcovi de toamnă „Weseler“, 20 gr. 16 bani.

Sămânță de ridichi de vară „Stuttgart“, albi, timpurii, 20 gr. 10 bani.

Sămânță de ridichi de Maiu, mari, albe, 20 gr. 10 bani.

Sămânță de ridichi de iarnă, negre 20 gr. 10 bani.

Sămânță de ridichi de iarnă, albe, 20 gr. 10 bani.

Sămânță de castraveți de „Paris“, 20 gr. 30 bani.

Sămânță de varză „Braunschweig“, uriașă, de iarnă, 20 gr. 40 bani.

Sămânță de călărașe (guli) albe, timpurii, 20 gr. 30 bani.

Sămânță de călărașe de toamnă, vinete, 20 gr. 30 bani.

Sămânță de mazăre „Bismarck“, timpurie, 100 gr. 20 bani.

Sămânță de fasole de Iulie, 100 gr. 36 bani.

Sămânță de patlagele, (paradise) „Prezident Garfield“, 1 kgr. grele, 20 gr. 1 cor. 40 bani.

Sămânță de paprică sârbească 20 gr. 10 bani.

Legături de altoit „Raffia“, 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 10 kgr. 10 cor.

Funii de „Cocos“, (de legat altoi) 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 5 kgr. 5 cor.

Rășină de altoit, fluidă, 1 cutie à 125 gr. 50 bani, à 250 gr. 1 cor. à 30 gr. 20 bani.

Doritorii, cari vor trimite la adresa subscrisului secretar, prețul, cum și 20 bani pentru buletinul de expediție și pentru pachetat, 4 bani taxă de inmanuare poștală și 10 bani pentru osteneală, drept dăruire pentru un scop de binefacere, — vor primi articoli comandați ou posibilă grăbire.

Sibiu, 23 Feb. n. 1910.
Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pant. Lucuța prez.
Vic. Tordășianu secretar.

Din public.†)

Mulțămită publică.

Pompierii din Pianul de sus, la îndemnul conducătorilor săi, în toamna anulului 1909 au decis înființarea unui cor bărbătesc, compus din membri apti pentru acest scop, primind învățătorul Ioan Cionca sarcina de dirigent.

Pentru a putea procura notele necesare și a acoperi spesele împreunute ou ținerea probelor, s'a făcut colectă, la care au binevoit a contribui:

Iulian Vulcu, 10 cor., Simion Ghibu Ioan Nicoară, câte 3 cor., Nicolae Gavrilă 2-10 cor., Vasile Oana, George Șeulean, Ioan Goția, Ioan Mielăuș, Dumitru Oana câte 2 cor., Maxim Vulcu, Ana Vulcan, Ioan Voisan, Avram Ionașcu, Pavel Opiș sen., Petru Căndroiu, Iosif Ștefan, George Panția, George Fleșeriu, Lazar Voisan, câte 1 cor., Todor Soumpu 90 fl., Pavel Șinea 72 fl., Dumitru Țirlea 70 fl., Pavel Romonișan, George Neghiu, Simion Băra, Ioan Cosma, Ioan Căndroiu, Ioan Ch. Opiș, Ioan Blaga, Dumitru Ștefan, George Tomița, Petru Parlea, Petru Fleșeriu, Pavel Opiș jun., Adam Cristea, Silvestru Pădean câte 50 fl., Simion Voisan 40 fl. și Simion Panția 20 fl., total 48 cor. 02 fl., din care subtrăgându-se speșele de 46 cor. 26 fl., a rămas 1 cor 76 fl.

Cercetând membrii corului probele regulat și arătând interes, a succes a-i instrua în mai multe cântări, pregătindu-se ei totodată și pentru predarea pieselor teatrale: „Ruga dela Chisetau“ și „Talpa iadului“.

Crezându-se destul de tari în cântările instruite și pentru predarea pieselor amintite, în seara de „Bobotează“ s'a aranjat petrecere împreunată ou producțiune de teatru și cântări. Ou toate că timpul în acea zi a fost foarte nefavorabil, totuși s'a adunat public, încât sala cea mare a școlii deja de ou vreme era ticsită de lume, cum rar s'a putut vedea în comuna noastră.

Cântările au fost executate corect, plăcând publicului foarte mult, încât mai multe au fost repetate. Tot asemenea piesele de teatru s'au predat ou succes, observându-se că diletanții își înțeleg bine rolurile.

Iar în paușă a plăcut mult frumosul joc „Călugerul“ și „Bătuta“.

Cu acea ocaziune s'au încasat 183 cor. 40 fl., din care subtrăgându-se speșele de 103 cor. 40 fl. a rămas venit net 80 cor., care sumă s'a adăugat la „fondul pompierilor“ din loc.

Au binevoit a contribui:

George Șeulean 3 Cor. 80 fl. Ioan M. Vulcu, Nicolae Raica, Ioan Goția câte 2, Cor. Gligor Lucaciu 1 Cor. 80 fl. Ana Vulcan 1 Cor. 60 fl. Ioan Nicoară, Pavel Dura, Papp Iános, Ioană D. Cosor, Simion Cioran câte 1 Cor. 20 fl. Saveta Suciu 1 Cor. Simion Romonișan 90 fl. Pavel Opiș, Avram Ștefănescu, Vasile Oana sen, Partenie Culca câte 80 fl. Simion Băra, George Mărgăritan câte 60 fl. Simeon P. Vulcu, Simeon M. Todorescu, Ana I. Cionca, Ioan Fleșeriu, Vasile Oana jun. George Voisan, Ioan Stănilă, Ioan Voisan, Petru Căndroiu, Mátyás János, Simza Ad. Cristea, Ravca P. Vulcu câte 40 fl. Maria Ghib Romonel, Simion L. Voisan, Nicolae Nicula câte 20 fleri.

Tuturor sprijinitorilor precum și celor, cari au bioevait a suprasolvi li se aduce mulțămită și pe această cale.

Pianul de sus la 8/II st. n. 1910.

Cu stimă:
Nicolae Gavrilă com. al pomp.

Poșta redacției.

Dlul Dr. V. S. Brașov. Greșala s'a îndreptat. Astăzi vi s'au trimis toți numerii neprimiți, iar în viitor veți primi foaia regulat.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Nr. 62/1910 prot.

[72] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Săbenedic cu filia Acoșfalău protopresbiteratul Murăș-Oșorheiului pe baza ordinului consistorial de data 27 Ianuarie a. c. nr. 994 Bis. se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emulamentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fașionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Refectanții la acest post dela cari se pretinde, ca înainte de intrare în institutul teologic să fi absolvat 8 clase medii sau să înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul indicat și după prealabila înștiințare a protopresbiterului să se prezente în vre-o Du-

minecă sau sârbătoare la biserică pentru a cânta, predica și eventual a oficia s. liturgie.

Murăș-Oșorhei, 4/17 Febr. 1910.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al trac-tului Murăș-Oșorhei în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Stefan Russu
protopresbiter.

Nr. 39—1910.

(73) 2—3

Concurs.

În sensul înaltului ordin consistorial din 22 Ianuarie a. c. Nr. 14.885/1909 Pres. se publică prin aceasta concurs pentru ocuparea postului de paroh din parohia de clasa a II-a Ocolușul-mic, în protopresbiteratul Hațegului, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Român”.

Emulamentele împreună cu acest post sunt cele fașionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, având a se prezenta — cu prealabila înștiințare la acest oficiu — înaintea alegătorilor în biserică spre a cânta, respective a cuvânta și celebra.

Hațeg, în 2/15 Februarie 1910.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al trac-tului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Sz. 3842/1909.

[64] 2—3

Faładási hirdetés.

Szebenvármegyei Alsópián község elad 1910 évi március 22-én d. e. 9 órakor a községi irodában nyilvános szóbeli ár-

verésen a „Parau Senti” illetve „Valea miori” nevű vágásokban található mintegy 763 m² haszonfá, 3623 m² tűzifa, és 654 m² ág és gályfára illetve 188 m² tölgy haszonfára és 2940 m² tűzi és ágfára be-csült összes fatömeget.

Kiküldési ár 13587 kor. 70 fill. ill. 3186 kor.

Bánatpénz 1358 kor. — ill. 318 kor. Utóajánlatok nem fogadtnak el. Írásbeli zárt ajánlatokhoz a bánatpénzen kívül még ajánlattevőknek azon nyilatkozata csatolandó, hogy az árverési feltételeknek magát aláveti.

A beeslés és eladási feltételek Alsópián község irodájában és a székszebesi m. kir. jár. erdőgondnokságnál betekint-hetők.

Székszebes, 1910. február 11-én.

A j. főszolgabíró
Hanner.

„ALBINA”, institut de credit și de economii în Sibiu.**CONVOCARE.**

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Albina” sunt invitați prin aceasta în virtutea §-lui 20 din statutele societății la

a XXXVII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu, Sâmbătă, în 26 Martie 1910 st. n. la orele 10 a. m. în sala festivă a Muzeului „Asociațiunii” cu următoarea

Ordine de zi:

1. Bilanțul anului de gestiune pe anul 1909 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuția profitului net realizat conform bilanțului.
3. Distribuția sumei destinate pentru scopuri culturale și de binefacere.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent
5. Alegerea a 2 membri în direcțiune cu mandat pe 6 ani.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați în conformitate cu §§-ii 23, 24 și 25 din statutele societății, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Mercuri în 23 Martie a. c. st. n. 6 ore p. m. la cassa centrală noastră în Sibiu sau a filialelor din Brașov și Lugoj.

Depunerea acțiunilor, respective a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la institutele: „Ardeleana” în Orăștie; „Bihoreana” în Oradea mare; „Bocșana” în Bocșa-montană; „Furnica” în Făgăraș; „Lipovana” în Lipova; „Mureșana” în Reghinul-săsesc; „Oraviciana” în Oravița; „Patria” în Blaj; „Sebeșana” în Sebeșul-săsesc; „Silvania” în Șimleu; „Timișana” în Timișoara; „Victoria” în Arad și „Cassa de păstrare” în Miercurea și în Săliște, în acest caz însă cel mult până Sâmbătă în 19 Martie a. c. st. n.

Sibiu, în 25 Februarie, 1910.

(75) 1—1

Direcțiunea.**Activa.****Bilanț cu 31 Decembrie 1909.****Pasiva.**

	K	f
Cassa în numărare	168,517-02	
Monete	2,762-68	
Cambii de bancă	14,009,394-—	
Credite cambiale cu acoperire hipotecară	2,731,574-75	
Imprumut. ipot. în scrisuri fonciare	10,140,274-96	
Imprumuturi hipotecare în numărare	406,494-08	10,546,769-04
Credite de cont-curent	3,858,384-81	
Credite personale	1,420,508-75	
Avansuri pe efecte publice	52,965-50	
Casa institutului, realități dela gara Brașov și div. realități de vânzare	529,167-91	
Efecte publice	2,838,215-07	
Acțiuni dela diverse bănci	92,000-—	
Efectele fondului de garanție al scrisurilor fonciare	522,794-50	
Efectele fond. de pens. al funcționarilor institutului	371,113-—	
Interese după efecte	30,710-25	
Mobilier, amortizat	—	
Capital din emisiunea a IV-a nevărsat	78,219-10	
Interese transitoare restante și debitori	37,772-72	
	37,290,869-10	

	K	f
Capital social: 15,000 acțiuni à K 200	3,000,000-—	
Fondul de rezervă al acționarilor	500,000-—	
Fondul de garanție al scrisurilor fonciare	500,000-—	
Fondul special de rezervă	171,432-73	
Fondul de pensii al funcționarilor	631,660-—	
Depuneri spre fructificare	18,135,654-74	
Scrisuri fonciare cu 5% în florini în circulațiune	804,000-—	
Scrisuri fonciare cu 5% în coroane în circulațiune	4,100,000-—	
Scrisuri fonciare cu 4 1/2%	2,544,000-—	7,448,000-—
Scrisuri fonciare eșite la sorti în circulațiune	188,000-—	
Cambii de bancă reescontate	4,267,208-48	
Diverse conturi creditoare	1,781,213-74	
Dividende neridicate	2,326-—	
Interese anticipate pro 1910	189,882-47	
Interese transitoare de scrisuri fonciare	120,330-—	
Profit net	405,160-94	
	37,290,869-10	

Debit.**Contul Profit și Pierdere.****Credit.**

	K	f
Interese:		
pentr depuneri spre fructificare	790,663-49	
pentr scrisuri fonciare	335,868-51	
pentr imprumuturi luate pe efecte	24,527-03	
pentr capital social emisiunea IV-a	6,242-96	1,157,301-99
Spese:		
Salare	153,262-84	
Bani de evartir	31,498-22	
Imprim., registre, porto, diverse	19,520-64	
Marce de prezență	8,530-—	212,811-70
Contribuțiune:		
directă	47,179-92	
10% dare la inter. dela depuneri	79,066-35	126,246-27
Profit net	405,160-94	
	1,901,520-90	

	K	f
Interese:		
dela cambii de bancă	776,391-81	
dela credite cambiale cu acop. hipotecară	138,353-51	
dela imprumuturi hipotecare	557,419-42	
dela efecte publice	127,877-32	
dela credite de cont-curent	168,946-14	
dela credite personale	107,690-77	
dela avansuri pe efecte	4,084-21	1,880,763-18
Chirii	—	19,607-37
Profit la monete	—	1,150-35
		1,901,520-90

Sibiu, la 31 Decembrie 1909.

Cosma m. p., director executiv.

Direcțiunea:

Iosif Lissai m. p., contabil-șef.

Șuluțu m. p.

A. Lebu m. p.

Dr. Beu m. p.

St. Stroia m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiu, 25 Februarie 1910.

Comitetul de supraveghiere:

Mateiu Voileanu m. p. Dr. V. Bologa m. p. Ioan Henteș m. p. Victor Fincu m. p. E. Verzar m. p.

„BRĂDETUL”, institut de credit și economii societate pe acții în Orlat.**Convocare.**

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „Brădetul” societate pe acții, se invită conform §-lui 19 din statutele societății la a

XVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Orlat la 22 Martie n., 1910, 12 ore a. m. în localitatea institutului pe lângă următorul

Program:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului de gestiune 1909 și propunerile acesteia.
2. Raportul comitetului de supraveghiere și propunerile acestuia.
3. Deciziune asupra compturilor anuale și asupra împărțirii profitului curat.
4. Statorirea marcelor de prezență și a salariilor pe 3 ani.
5. Alegerea a 4 membri în direcțiune în sensul § 30 din statute.
6. Alegerea comit. de supraveghiere cu mandat de 3 ani.
7. Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări generale.
8. Eventuale propuneri în marginea statutelor.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 20 și 21 din statutele societății, doresc a participa în persoană ori prin plenipotențiați, sunt poțiti a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la cassa institutului, cel mult până la 22 Martie n. a. c. înainte de deschiderea adunării.

Orlat, în 24 Febr. 1910.

(76) 1—1

Direcțiunea.**Activa — Vagyon.****Bilanț cu 31 Dec. 1909 — Mérleg-számla 1909 dec. 31-én.****Pasiva — Teher.**

	K	f
Cassa în numărare — Pénztár készlet	8,797-62	
Escont — Váltó kölcsön	69,673-—	
Imprumuturi pe obligațiuni: — Kötvény kölcsönök:		
a) pe hipotecă — jelzálogra	102,745-—	
b) pe obligat. cu cavenți — kezesség	185,128-—	287,873-—
Depuneri proprii — Saját betétek	15,575-22	
Imprumuturi de cont-curent — Folyó-számla	51,658-—	
Casa institutului — Az intézet épülete	7,000-—	
Anticipațiuni — Előlegek	72-26	
Mobilier — Felszerelés	608-70	
după amortizare — leírás után	68-70	540-—
Efecte — Értékpapírok	1,200-—	
Diverși debitori — Különféle adósok	200-—	
	442,589-10	

	K	f
Capital de acții 500 bucăți à K 50 — Részvénytőke	25,000-—	
Depuneri spre fructificare — Betétek	350,092-40	
Fond de rezervă — Tartálék	45,635-03	
Fond de binefacere — Jótékony célú alap	5,195-81	
Fond de pensiiune — Nyugdíjalap	4,011-01	404,934-25
Interese transitoare — Átmeneti kamatok	—	3,585-42
Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	—	94-—
Diverși creditori — Különfélek	—	904-59
Profit curat — Tiszta nyereség	—	8,070-84
		442,589-10

Eșite — Kiadás.**Contul Profit și Pierdere — Nyereség- és Veszteség-számla.****Intrate — Bevétel.**

	K	f
Interese la dep. spre fructificare — Betéti-kamatok	16,709-86	
Spese administrative: — Kezelési költség:		
a) spese de cancelarie — irodai költség	1,545-96	
b) contribuțiune directă — Egyenes adó	1,804-63	
c) dare comitatensă — megyei potadó	316-49	
d) arunc. comunal și cameră — községi potadó és kamarai	1,133-42	
e) competență — illeték	93-18	
f) dare după interesele dep. — betéti kamatok után	1,670-99	6,564-67
Salare — Fizetések	2,400-—	
Marce de prezență — Jelenléti jegyek	930-—	
Amortizare din mobilier — Felszerelési leírás	68-70	
Interese de reescont — Visszeszámitási kamatok	62-—	
Profit curat — Tiszta nyereség	8,070-84	
	34,806-07	

	K	f
Diverse interese: — Különféle kamatok:		
dela excompt	5,573-84	
dela impr. pe hipotecă — Jelzálogra	8,219-60	
dela impr. pe oblig. cu cavenți — kezesség	12,780-65	
dela cont-curent — folyó számla	3,426-55	
dela depuneri proprii — saját betétek	801-16	30,801-80
Interese de întârziere — Késedelmi kamatok	—	1,000-82
Provizion — Jutalék	—	1,363-13
Competință — Illeték	—	1,310-32
Chirie — Házbér	—	330-—
		34,806-07

Orlat, la 31 Decembrie 1909.

Dr. George Prunosa m. p., prezid. Ioan Hantz m. p., v. prezid. Dionisie Aaron m. p., cassar Alexandru Dregan m. p., secretar. Ludovic Peșamosca m. p., cont. Iuon Hantz m. p., mem. în dir. Valeriu Popoviciu m. p., cassar. Ioan Iliu m. p., mem. în dir.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat bilanțul prezent, precum și contul profitului și al perderilor și asemănându-l cu registrele principale și auxiliare l-am aflat corect și în deplină consonanță cu acestea. — Alăturat felügyelő bizottság a jelen mérleg számlát, valamint a nyereség és veszteség számlát a fű és seydőknyvekkel összehasonlítván, azokkal megegyezőknek és helyesnek találta.

Orlat, la 25 Februarie 1910.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Ioan Stroia m. p., prezident.

Ioan Ivan m. p.

Aurel Decei m. p.

Iosif Lissai m. p., revizor expert al „Solidarității”